PODROBNEJŠA IZHODIŠČA PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA PRI PREDMETU FILOZOFIJA

Načrt ocenjevanja znanja pri filozofiji temelji na Pravilniku o ocenjevanju znanja v srednjih šolah, Šolskih pravilih ocenjevanja znanja II. gimnazije Maribor in Skupnih izhodiščih preverjanja in ocenjevanja znanja na II. gimnaziji Maribor.

Oblike ocenjevanja

- napovedane pisne naloge
- napovedano ustno ocenjevanje
- ocenjevanje sprotnega dela s kreditnimi točkami

Število ocen

- pri redni filozofiji (70 ur): 4 ocene: 2 pisni, 1 ustna, 1 iz kreditnih točk
- pri izbirni filozofiji v 3. letniku (70 ur): 2 oceni: 2 pisni, ki se pripišeta k ocenam pri redni filozofiji v 3. letniku
- pri izbirni maturitetni filozofiji v 4. letniku (175 ur): 6 ocen: 4 pisne, 1 ustna in 1 iz kreditnih točk

Ocene so med seboj enakovredne.

Oblike nalog v pisnih preizkusih

Vprašanja, ki zahtevajo krajši esejistični odgovor (pisna naloga) ali trditev oz. odlomek iz filozofskega dela, ki zahteva daljši esejistični odgovor (esej). Pisne ocene se pridobijo s pisnim preverjanjem znanja, ki traja 45 minut za cel razred naenkrat (razen pri maturitetni izbirni skupini, kjer se eseja pišeta 90 in 120 minut, kar je tudi dolžina maturitetnih preizkusov).

Vsebina nalog v pisnih preizkusih

Predelana snov, ki se vsebinsko za vsako posamično pisno preverjanje natančneje določi v dogovoru z dijaki. Ob tem se izvede tudi preverjanje razumevanja in pridobljenega znanja.

Ustno ocenjevanje

Ustne ocene se pridobijo z ustnim ocenjevanjem, ki je za dijake individualno napovedano.

Vrednotenje sprotnega dela s kreditnimi točkami

Dijak pridobi oceno iz kreditnih točk, če je s kreditnimi točkami v šolskem letu ocenjen trikrat. Kreditne točke dijak pridobiva z nenapovedanim kratkim preverjanje znanja zadnje obravnavane snovi, filozofsko refleksijo literarnega, gledališkega, glasbenega ali filmskega dela po predhodnih navodilih učitelja, sprotnim oddajanjem nalog v spletno učilnico, aktivnim sodelovanjem pri pouku, izjemno idejo, izraženo med razpravo o nekem konkretnem problemu ipd.

Dijakovo znanje je ocenjeno:

- s šestimi KT, če zadosti kriterijem za oceno odlično ali prav dobro
- s tremi KT, če zadosti kriterijem za oceno dobro ali zadostno
- z nič KT, če ne preseže kriterijev za negativno oceno.

Merila in kriteriji **pisnega** ocenjevanja znanja so določena v Skupnih izhodiščih preverjanja in ocenjevanja znanja na II. gimnaziji Maribor.

Merila in kriteriji **ustnega** ocenjevanja:

1 Odgovor je le skiciran, ne daje pomembnejših elementov, ki jih zahteva vprašanje, je fragmentaren in večinoma nerelevanten.V odgovoru prevladuje fragmentarnost, če pa že ima zaokroženo zgradbo, je ta le delna, kot celota pa je poln miselnih preskokov. Razumevanje danega problema je zelo omejeno. Razvitih je sicer nekaj relevantnih poudarkov, vendar so obrobni. Odgovor je nejasen in pretežno nerelevanten. Ustrezna filozofska terminologija se skorajda ne uporablja. Dijak je kljub pomoči učitelja neuspešen in ne odgovori niti na polovico zastavljenih vprašanj, odgovori, ki jih v obrisih pozna, pa so izrazito pomanjkljivi in ne kažejo vsaj osnovnega poznavanja snovi.

2 Odgovor (pisni ali ustni) je esejističnega/celovito razpravljalnega tipa (zgradba, celovitost, zaključenost), vendar dijak uvodoma še nenatančno in nerazdelano predstavi problem in tudi ne razdela ustreznega zaključka oziroma poante. Pri ustnem izpraševanju na podvprašanja odgovarja nenatančno in ponavlja zmeraj isto. Nekatere izpeljave in utemeljitve so že jasne, pogosto pa je odgovor težko razumljiv, tudi zaradi preskokov v izpeljavi. Problem dijak razume, vendar zelo poenostavljeno. Čeprav se odgovor nanaša na vprašanje, so nerelevantnosti še očitne. Dijak uporabi nekaj relevantnih pojmov, vendar jih ne razčleni. Razlaga problema je skromna, površna in lahko tudi nejasna. Dijak snov pozna le v osnovah, izražanje je nepovezano, napake so pogoste, le težko jih popravlja, pri odgovarjanju je negotov. Osnovnih pojmov ne zna pojasniti, prav tako jih zamenjuje med seboj in jih ne zna povezovati. Šibko poznavanje snovi je sicer prisotno, vendar je izrazito pomanjkljivo in se le za odtenek dviga nad neznanjem. Odgovor pa kaže osnovno seznanjenost s filozofsko problematiko.

3 Odgovor je v formalnem smislu že esejistične/celovito razpravljalne narave, dijak uvodoma razloži problem in tudi izpelje ustrezno poanto oziroma sklep iz osrednje predstavitve problema. Zgradba odgovora je večinoma dobra, je pa še najti preskoke v izpeljavi in predstavitvi. Dijak problem razume in uporablja relevantno filozofsko terminologijo. So pa pojmi pogosto sprejeti kot samoumevni, njihova analiza je obrobna, čeprav je v zametkih že opaziti logično povezovanje različnih pojmov. Dijak s pomočjo podvprašanj odgovori na zastavljena vprašanja, vendar ne odgovarja povsem prepričljivo in tekoče, učiteljeva pomoč je nujna. Dijakovo znanje ni poglobljeno in podrobno, pozna in pojasni pa osnovne pojme. Znanja

ne povezuje in ne zna uporabiti v praksi, prav tako nima vzpostavljenega odnosa do snovi. Odgovor izraža solidno seznanjenost s problemom, vendar argumentacija in analiza pojmov še nista v ospredju.

4 Odgovor ima v formalnem smislu solidno esejistično/razpravljalno zgradbo, tudi v vsebinskem smislu je dober. Uvod in logične izpeljave skupaj z zaključnimi poantami so večinoma jasni, jedrnati in relevantni. Izpeljave so skladne in razumljive. Problem dijak razume in ga večinoma poskuša razlagati. So pa v argumentaciji in analizi še pomanjkljivosti, opaziti je tudi manjše pomanjkljivosti v poznavanju teorij in različnih stališč. Nekateri temeljni pojmi so lahko predstavljeni kot samoumevni, čeprav so sporni in jih je potrebno analizirati. Odgovori na vprašanja so celoviti, vendar učenec snov nekoliko slabše povezuje. Potrebna je pomoč učitelja, vendar zgolj pri podrobnejši razlagi problemov. Prisotne so nekatere pomanjkljivosti in netočnosti pri podrobnejši razlagi snovi, dijak tudi nima vzpostavljenega celovitega odnosa do obravnavanih tem.

5 Natančen in argumentiran odgovor z natančno analizo pojmov in razvito pojmovno mrežo. Linija argumentacije je jasna in koherentna. Problem in njegova možna rešitev sta dobro formulirana. Dijak problem zelo dobro razume in se zanesljivo giblje na abstraktni ravni razmisleka in abstraktno pogosto povezuje s konkretnim. Pomanjkljivosti so še lahko prisotne, vendar so obrobne. Pri vseh vprašanjih je nedvomno, da dijak predelano snov pozna celovito in natančno, sposoben je povezovati ločene dele snovi, razmišlja logično, povezuje teorijo in prakso, nakazane probleme rešuje samostojno, rezultate pa ustrezno interpretira. Dijak zna snov ovrednotiti in vzpostaviti oseben odnos do nje.

Minimalni standardi znanja so določeni v učnem načrtu za filozofijo.

Kriteriji za negativno oceno ob koncu pouka

a) če je aritmetična sredina vseh ocen 1.4 ali manj
b) kadar je povprečna ocena med 1,4 in 1,99 in je dijak pridobil iz vsaj enega zaokroženega tematskega sklopa (npr. iz teorij etike) zgolj negativne ocene

Kriterij za neocenjenost ob koncu pouka

Dijak nima vseh ocen, predvidenih v tem načrtu ocenjevanja.

Izpiti

Izpiti so sestavljeni iz pisnega in ustnega dela.
Pisni del traja 60 minut.
Pri ustnem delu kandidat odgovarja na tri vprašanja. Učitelj pripravi 5 kompletov vprašanj več kot je kandidatov. Dijak lahko komplet vprašanj enkrat zamenja. Zamenjava kompleta ne vpliva na oceno. Pred odgovarjanjem na vprašanja ima dijak 15 minut časa za pripravo. Ustni izpit traja največ 20 minut.

Sprejeto na sestanku aktiva v Mariboru, dne 24. 8. 2026.